

Bácsmegyei Függetlenség

A BÁCSBODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. **Tanítók részéé:** Egész évre 8 kor., félévre 4 korona. Egyes szám ára 10 fillér.

A lap tulajdonos:
„Bácsmegyei Függetlenségi
és 48-as Párt.”

Felelős szerkesztő:
PINTER GYULA.

Szerkesztőség: Csihás Benő-utca 3. szám.
A közlemények ide küldendők.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Mégis lesz megyei kórház Zomborban.

Amikor a minap beszámoltunk arról, hogy a polgármester a vármegyei köz-kórház dolgában milyen biztató hirt hozott a minisztériumból s hozzáfűztük azt a megjegyzésünket, hogy ez a régen vajudó ügy esetleg mégis kedvező megoldást nyerhet, mert hiszen a főispán is akarja, a minisztérium is hajlandóságot mutat rá és a kombinációk messzebb menő részletei Vojnits báró terveit sem keresztezik — akkor elvárataink közül azok, akiket az eddigi tapasztalatok méltán pesszimistákká tettek, naiv ábrándnak minősítették a mi, különben meglehetősen rezervált reménykedésünket.

És meg kell vallanunk, hogy a kételkedők pesszimizmusát nem csodáltuk és nem tarthattuk alaptalannak; mert hiszen tagadhatatlan valóság, hogy Vojnits báró nem barátja Zombornak; valamint igaz az is, hogy ezidőszerint a bárónak még akkora befolyása van a kormánykörökben, hogy amit konokul ellenez, annak képes is gáncsot vetni.

Ilyen körülmények között igazán kellemes meglepetéssel fogadtuk azt a kedvező fordulatot, amely ebben a közérdekű és Zombort igen közelről érdeklő dologban most beállott.

A vármegyei közigazgatási bizottság ugyanis a napokban tartotta meg február havi ülését, amelyen Spitzer István dr. vármegyei tiszti főorvos havi jelentésében nyomatékosan utalt a vármegyei köz-kórház létesítésének sürgős voltára. És ekkor csoda történt.

Főállott ugyanis Vojnits István báró és magáévá tévén a főorvos álláspontját, hangsúlyozta, hogy csakugyan legfőbb ideje megoldani ezt a régen huzódó kérdést. Ennélfogva indítványozta, hogy a főorvos utasíttassék, hogy már a márciusi ülésre terjesszen elő részletes javaslatot a Zomborban felállítandó vármegyei köz-kórház létesítésének módozatairól; hogy ebben az immár sürgőssé vált ügyben a közigazgatási bizottság haladéktalanul megtehesse a kezdeményező lépéseket.

Talán szükségtelen is mondani, hogy Vojnits báró ezen váratlan föllépését a közigazgatási bizottság egyér-

telműleg örömmel fogadta és kétségtelen az is, hogy a főorvos a kapott utasítás értelmében kötelességszerűleg és készséggel fogja előterjeszteni a töle várt részletes javaslatot.

Noha Vojnits báró ezen váratlan és meglepő pálfordulása méltán gyanus előttünk, mert mungóék nagylelkűsködése önkéntelenül is eszünkbe juttatja a régi mondást: „Timeo danaos et dona ferentes”, (félek a danausziaktól és az ő ajándékaiktól) mindazonáltal nem kutatjuk, hogy mi vezette Vojnits bárót erre az állásfoglalásra; csak a tényt nézzük, amely abban állapítható meg, hogy ezek szerint immár a Zomborban föllállítandó vármegyei köz-kórházat minden számbavehető faktor akarja. Akarja a város, akarja a főispán, akarja a vármegyei közigazgatási bizottság, akarja a minisztérium és akarja még Vojnits báró is.

Talán nem vérmes optimizmus tehát, ha az adott körülmények között egészen kedvezőnek látjuk a szituációt ennek a közszükséget képező alkotásnak a megvalósítására.

Mi a magunk részéről, amikor fontos közérdek kielégítéséről van szó — s plane olyanról, amelyért önzetlenül és pusztán kötelességérzetből magunk is küzdöttünk — mindig fölül tudunk emelkedni a merev pártszempontokon és nem azt nézzük, hogy kik, honnét és milyen érzésből, milyen indokból nyujtanak valamit a köznek, hanem azt, hogy — mit nyujtanak? Nem keressük tehát itt sem, hogy van-e az intézőkörök kedvező hajlandóságában népszerűség-hajhászat, kicsinyes taktikázás, politikai számítás, vagy bármiféle lap-pangó érdek?

Nem törődünk a háttérrel s csak úgy vesszük a dolgot, amint a látszat szerint mutatkozik. Igérik az alkotást; tehát két kézzel kapni kell rajta. A szaván kell fogni a minisztériumot, a közigazgatási bizottságot, a vármegyei főorvost, a főispánt, Vojnits bárót és mindenkit, minden halogatás nélkül, azonnal, nehogy később más befolyások hatása alatt módosítsák, vagy visszavonják a mostani ígéretüket.

Reméljük és elvárjuk, hogy a polgármester szorgosan utána lát a dolog nyélbe-

ütésének. Addig verjük a vasat, amíg meleg és gondoljunk a bölcs intésre: „Minden órának leszakaszd virágát... s élj az idővel.”

Két új főtisztviselő.

Zombor sz. kir. város hatósági életében nevezetes változás történt február 4-én. Ugyanis Trenka Kálmán, volt ujvidéki tb. főszolgabíró, akit a főispán tudvalevőleg a gazdasági tanácsnokká választott Listyevity Titusz helyébe rendőr-főkapitánynak nevezett ki, átvette a rendőrkapitányi hivatal vezetését; viszont az eddigi főkapitány, Listyevity Titusz, elfoglalta a gazdasági tanácsnoki állást.

Mind a két hivatal annyira fontos, hogy a változás mellett lehetetlen szó nélkül elmenni.

Ami az új főkapitányt illeti, neki sem bizalmat, sem bizalmatlanságot nem előlegezhetünk, miután személye és eddigi működése teljességgel ismeretlen a zombori közönség előtt. Hallottunk sok biztatót, hallottunk sok visszariasztót is fölöle; de mások véleménye után nem akarunk indulni; majd megfigyeljük tetteit és akkor formálunk róla véleményt. Ha ugyan lesz alkalmunk tevékenységének meg-bíralására.

Értesülésünk szerint ugyanis Trenka Kálmán nem szándékozik főkapitányi állásában állandóan megmegmaradni; mert állítólag rövid idő, talán már egy-két hónap múlva visszatér a vármegye szoigálatába, ahol előkelő pozíció vár reá.

Vármegyei körökben úgy tudják, hogy Trenka Kálmán emiatt késett a főkapitányi állást elfoglalni; amit azonban, éppen a fölmerült kombinációkról forgalomba került hírek miatt, már nem halaszthatott tovább. Részünkről nem akarunk most a dolognak ezzel az oldalával foglalkozni; ráérünk akkor is, ha esetleg csakugyan rövidéletűnek bizonyul Trenka Kálmán főkapitányi szereplése. Arra az esetre azonban föntartjuk a kritikát nem ugyan Trenka Kálmánnal, hanem az intéző körökkel szemben; mert a főhivatalokkal való ilyen lapdázást nem hagyhatnánk kellő megrovás nélkül.

Egyelőre komolyan kell vennünk és állandónak kell tartanunk a főkapitányi állásban bekövetkezett változást. Ha azonban állandónak bizonyul Trenka Kálmán főkapitánysága, akkor éppen az ellenkezőjét kell kívánnunk az új főkapitánynak, mint amit annak idején az új polgármesternek kívántuk. Az utóbbinak ugyanis közérdekből azt kívántunk, hogy minden tekintetben az ellenkezője legyen annak, amilyen az elődje volt; az új főkapitánynak pedig, szintén közérdekből, azt kívánjuk, hogy intenciók, erkölcsi felfogás, kötelességérzet és hivatali buzgóság tekekintetében kövesse elődje nyomdokait; akkor a köztiszteletet, szimpatitát és bizalmat feltétlenül megkapja és meg is érdemli.

Ami Listyevity Tituszt illeti, őszinte sajnálattal látjuk az ő távozását régi munkaköréből, ahonnan rokonszenvet, tisztetletet és nagyrabecsülést visz utra valóul, s ahol jó emléket hagy maga után. Új hivatáskörében, a gazdasági tanácsnoki állásban, osztatlan bizalom fogadja; mert mindenki meg van győződve arról — és ez a zombori viszonyok között nagy megnyugvásul szolgál a közönségnek — hogy kötelességtudó, szorgalmas, tisztakezü és becsületes férfiú kezébe kerül a város gazdasági ügyeinek intézése. Bármily bizalommal viseltetünk azonban mindnyájan az új gazdasági tanácsnok jövőendő működése iránt, mégis, ha bekövetkeznék az az eset, hogy Trenka Kálmán visszatér a vármegye szolgálatába, akkor a zombori közönség bizonyára örömmel látná, ha ezt egy másik visszatérés, tudniillik Listyevity Titusznak a főkapitányi állásba való reaktiválása követné.

A közönség köréből.

A becsapott város.

VII.

Most látjuk első esetben — amire a régi rezsím alatt példa nem volt — hogy a Bácsmezei Függetlenségben megjelent kritikákat, amelyek a legnagyobb tárgyilagossággal ismeretik a Zombori Villamos Telep hallatlan mizériáit, teljes egészében honorálták, tehát az igazat most az egyszer elismerték.

A legutóbbi cikkemben az utcai lámpák 16 gyertyafény helyett 50 gyertyafényre való kicserélését tartottam szükségesnek a város anyagi érdekéből, no meg a közönség is kap összehasonlíthatatlanul jobb utcai világítást. Örömmel láttuk, hogy már kedden lázas sietőséggel cserélték az utcai lámpákat 50-es Wolfrám izzókra.

Ilyen gyors elintézést csak ritka esetben vagy talán soha sem láttunk Zomborban, ezt a jelen esetben elismerjük s kívánatos volna, ha minden adandó esetben az ily gyors intézkedést honosítanák meg a városnál.

Cikksorozatomban célja semmi más, mint az, hogy a Zombori Villamos Telepet a közeljövőben átvevő város olyan karban kapja kezébe, amilyen állapotban azt a szerződés szerint a Phöbus átadni köteles. Hogy ma a hálózat sok kívánnivalót hagy, az éppen eleget lett e cikksorozatok keretében megvilágítva.

Dacára az elmúlt kritikus november hó 11-ének, meglehet pontosan állapítani, melyek azok a munkálatok, amelyeket az üzembőlő cég megcsinálni tartozott volna még a fenti datum előtt.

Tehát a legszigorubbán örködni kell afelett, hogy ne Zombor város közönségével fizettesse meg a vállalkozó cég a saját számláját.

Ne fájjon nekünk a „Phöbus“ feje. Ragaszkodni kell a szerződés minden pontjához kiméletlenül.

Az utcai lámpák már említett rossz ernyője még mindig nincsenek jókkal pótolva. Például csak a Róheim ház környékén 3 teljesen átlatászó ernyő diszeleg, a Kohári-utcában szintén. S ugyanígy nézhet ki a legtöbbje. Nem tudom, hogy szakszerű kazánvizsgálat történt-e ugyancsak e kritikus datum előtt, ha történt, olyan állapotban találták-e, hogy azok esetleges javítását már most, az üzembőlő cég terhére nem kellett-e volna rendbehozni.

Visszatérve az utcai lámpák ernyőire, ajánlatos azokat a rozsdá letisztogatása után minimummal először s utána csak a kívánt színű olajfestékekkel átfesteni. Ezáltal ezen vasszerelvények élettartama megkétszereződik; a városra tehát haszonnal jár s iparosaink is munkához jutnak, akikre bizony ráférne egy kis munkálatom ebben a mai munkálatlan világban. Ugyancsak igen sok utcai lámpáról hiányzik a védőüveg, ez sem mostantól van, hanem már november 11-ike előtt is hiányzott.

Vas.

HIREK.

A Bachkorszak föltámadása. A magyarországra nézve igazán kétségbeejtő jelenségek mutatkoznak mindenfelől. Az a hazaáruló banda, amely most bitorolja a közhatalmat Magyarországon, nem ismer megállást abban a törekvésében, hogy legázoljon mindent, ami magyar és szentségtörő kézzel elpusztítson minden nemzeti hagyományt, amely apáinktól szállott reánk. Tisza a horvátoknak eladta már Szent István koronájának egy részét; az oláhoknak pedig oda dobta prédául Erdélyt. Ugy látszik, a magyar nyelvet a német nyelvvel is meg akarja csufolni. Legalább erre vall az, ami a horvátországi képviselők bemutatkozása alkalmával az országházban és másutt is történt. A horvátországi képviselők megjelenése óta valóságos német világ van a magyar parlamentben, mintha csak a dunaparti parlament a Reichsrat filiáje lenne. Pejacevich gróf horvát miniszter német beszédet intézett a Ház elnökéhez s Beöthy házelnök a stilszerűség kedvéért szintén németül válaszolt. Este a munkapárti körben már mindenki németül szónokolt, a Hungáriában tartott vacsorán pedig olyan német toasztok hangzottak el, hogy akár Stürgkh gróf miniszterelnök is megirigyelhette volna. Ezeket az elszomorító jelenségeket akarja az ellenzék egy interpelláció keretében szóvá tenni. Az interpellációt értesülésünk szerint Apponyi Albert gróf fogja elmondani. Ugy látszik, hogy a mostani rezsím és Tiszák önkénye mindenáron oda akarja terelni e nemzetet, hogy elfeledje saját anyanyelvét és elővárásolja a Bachkorszakot, mikor Magyarországon a hivatalos nyelv német volt. Az elsorolt szomorú jelenségekhez csatiakoznak a mi közvetlen tapasztalataink. A zombori főispán a minap az elnöki székéből szerb beszédet mondott. A zombori magyar kongregánisták tudvalevőleg a zombori iskolában akarják kötelezővé tenni a szerb nyelvet. Így támadnak ellenünk még a saját vérrokonaink is . . . Sokan elvéreztek már a magyar nyelv fentartásáért. Tisza is ezen fog elvérezni, de nem a fentartásáért folytatott küzdelemben, mint a dicső elődök, hanem a merényletért, melyet a magyar állameszme ellen folytat.

A zombori ügyvédegylet közgyűlése.

A zombori ügyvédegylet február 11-én, délután 6 órakor az Elefánt szállodában közgyűlést tart, a következő tárgysorozattal: 1. A választmány évi jelentése. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése. 3. A tagdíj megállapítása. 4. A költségvetés megállapítása. 5. Esetleges indítványok. 6. Tisztújítás.

Szemző Gyula sajtópere. Közel három esztendeje huzódik az a sajtóper, amelyet Szemző Gyula Baja város volt főispánja tett folyamatra a Szegeden megjelenő Friss Hírek című napilap ellen, különböző súlyos vádak tartalmazó támadó cikk miatt. A cikkekért Burnáty István, Szemző elbocsátott ispánja vállalta a felelősséget, mint aki az adatokat jórésztben szolgáltatva, a sajtóbírószék felelőssé tette a Friss Hírek akkori szerkesztőjét, Hollósi Ödönt is, aki lapjában helyet adott a cikkeknek. Három év óta folyik már ebben a perben az eljárás. Közben a bíróságok Szemző Gyula főispán elleni eljárást beszüntették, Burnátyot más bűncselekmények miatt elítélték s ő ki is töltötte a büntetést. Most újabb tárgyalás volt ebben a sajtópörben a szegedi esküdbírószék előtt. A tárgyaláson Hevessy Kálmán elnökölt. Birák: Schweiger József és Cutry Richárd. A vádat hivatalból Decleva Dénes királyi ügyész képviselte. Hollósi Kállai Emil dr., Burnátyt Becsey Károly dr. szegedi és Pleszkovits Lukács dr. szabadkai ügyvéd védte. Szemző Gyula nem jelent meg a tárgyaláson. Késő délutánig eltartott az inkriminált közlemények felolvasása és a vádlottak kihallgatása. A védők indítványozták a bizonyítás elrendelését, a sa-

badkai törvényszéktől iratok beszerzését, Szemző Gyula személyes kihallgatását, továbbá Khuen-Héderváry Károly és Tisza István kihallgatását is. A bíróság elrendelte az iratok beszerzését s megidézi Szemző Gyulát is. Khuen és Tisza kihallgatása ügyében még nem határozott.

A papiroson lévő villamos vasut. A kereskedelmi miniszter már évekkal ezelőtt elmunkálati engedélyt adott Schäffer József okleveles mérnöknek, a zombori vasutállomástól a városon át a Ferenc-csatornájig vezető villamos vasutra. Azonban — sajnos — ez az életrevaló gondolat, talán a súlyos pénzügyi helyzet miatt, nem tud megvalósulni, s a tervező évről-évre kéri az elmunkálati engedély meghosszabbítását. Így történt most is; s a miniszter egy évre ismét meghosszabbította az engedélyt. Szeretnők már, ha az építési engedélyről és az építés keresztülvételéről adhatnánk hírt.

Pályázat detektív állásra. A főkapitány a városnál betöltendő egy polgári biztos (detektív) állásra pályázatot hirdet s felhívja azokat, akik ezen havi és utólagos részletekben esedékes évi 1400 korona fizetéssel és utólagosan negyedévenként 620 korona lakbérrel javadalmazott ideiglenesen betöltendő állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényüket dr. Fehér Lőrinc polgármesterhez címezve 1914. évi március hó 8-dik napjáig adják be. Igazolandó 24-től 40-ik éven aluli életkor, magyar nyelvnek szóval és írásban való tökéletes tudása, ép, egészséges, erőteljes testalkat, a szerb vagy bunyevác nyelv ismerete. Az ezen hivatalra való rátermettséget igazoló egyéb okmányok is bemutatandók. A személyes jelentkezés előnyös, a pályázó erre esetleg külön is fel lesz hívva.

Ítélet az apagyilkos leányok ügyében.

Annak idején hírt adtunk arról a megdöbbentően szenzációs esetről, hogy Suhajda János bácsmadarasi szatócsot a saját leányai, Suhajda Ilona és Mária, fejszecsapásokkal meggyilkolták. A bűnyüveget most tárgyalta a szabadkai esküdtbírószék. A tárgyalás során beigazolódott, hogy a tettet Suhajda Ilona követte el, ellenben Suhajda Mária nem volt abban része; beigazolódott továbbá, hogy a megölt szatócs rendkívül embertelenül bánt a családjával. Az esküdtbírószék Suhajda Ionát — az enyhítő körülmények figyelembevételével — 10 évi fegyházra ítélte, Suhajda Mária pedig fölmentette. Az ítélet jogerős.

A vigyázatlanság áldozatai. Egyszerre két helyről is jön híre olyan szerencsétlenségnek, amit a fegyver könnyelmű kezelése és a vigyázatlanság okozott. *Baján* egy negyedik osztályú gimnázista előkerítette bátyjának forgópisztolyát és az utcán gyerekes hősködéssel ráfogta egyik osztálytársára. A pisztoly elsült és a golyó az osztálytárs állába furódott. A megsérült tanuló azonnal kórházba szállították, ahol rögtön meg is operálták. Sérülése súlyos, de — szerencsére — nem életveszélyes. Sokkal tragikusabb esetről szól a másik hír. *Bácsfeketehegyen* történt, hogy Kern Károly korcsmáros 16 éves Keresztély nevű fia magához vette 12 ös flóbertpuskáját, hogy verebeket lövöldözzön az udvaron. Alig lépett azonban ki a konyha küszöbén, sietében elcsuszott a jeges fagypon. Csuszás közben a felhúzott fegyver kakasa megakadt a fiu ruhájában, lecsattant, s a fegyver elsült. A tölts a konyhában foglaltoskodó 14 éves Szilágyi Krisztina nevű cseléd halántékába furódott. A szerencsétlen leányt azonnal orvosi segélyben részesítették, de nem lehetett megmenteni az életnek. A bűnyügy vizsgálat megindult a vigyázatlan fiu ellen.

Öngyilkosság a tönkrejtés miatt. Linder György volt gombosi vendéglős a gombosi új vasuti hid felépítése után tönkrejtött. Vendéglőjét, mely a régi vasuti állomáson volt, be kellett csuknia és értékes telkét a hid építése alkalmával olcsón kisajátították. Linder Hódságra ment sógorához, az ottani vasuti állomás főnökéhez. Este a harmadosztályú váróteremben sétált egy ideig, majd leült az asztalhoz és egy hosszú pengéjű kést vett elő és az asztalhoz nyomott késsel átszurta a halántékát. A kés pengéje a bal halántékba furódott és a jobbon jött ki. Az asztalra hajtott fejjel holtan találták.

Szénne égett gyermekek. Három apró gyermekét a konyhába zárta és munkába ment a napokban kora reggel Zimber Miklósné bajai mosónő. Mikor délfelé hazatért, rémülten vette észre, hogy a konyhaajtón sűrű füst tödul ki. Felrántotta az ajtót s benn pusztító lángok között fetrengett három kis fia, akik közül a legidősebb öt éves volt. Sikoltásaira odarohantak a szomszédok s kivitték az udvarra a gyermekeket. Kettő már teljesen szénne égett, a harmadik még élt egy negyed óráig. A holttesteket a temető hullaházába szállították. Zimberné ellen pedig bűnös gondatlanság miatt megindult az eljárás.

Muzeum. A vármegyei történelmi társulat muzeumának néprajzi tára február 8-án, vasárnap, délután 2—4 óráig nyitva lesz és díjtalanul megtekinthető.

A zombori vasutasok farsangi mulatsága. A zombori vasutasok február 14-én az „Elefánt”-szálloda összes termeiben a megalapítandó körük alapja Javára Kabaréval egybekötött zártkörű táncvigalmat rendeznek. Belépődíj: személyjegy 2 korona családjegy 4 korona. Belépőjegyek előreválthatók Bászits Szlávko urnál a pályaudvaron. Kezdeté este fél 8 órakor. A mulatság programja a következő: 1. Magyar ábránd népdalegyveleggel, zongorán előadja: Waleth Jánosné. 2. Férjhez menjek? Monolog. Előadja: Stefkó Gizike. 3. A vén cigány. Melódrama, Farkas Imrétől. Előadja: Nagy Endre. Zongorán kíséri: Waleth Jánosné. 4. Nem tudom én mi van velem... Hegedű kísérettel éneklő: Peres Iduska. 5. Mézes hetek után. Páros jelenet. Előadja: Krausz Rózsika és Kovács B. Mihály. 6. Kuruc dalok. Tárogatón előadja: Róth Ferenc. A kabaré után táncvigalom. Szünóra alatt világposta. Cigányvajda: Égert István.

Felülfizetések a postások mulatságán. A zombori posta és táviráda altisztek és szolgák február 1-én tartott farsangi mulatságán a következő felülfizetések történtek: Legifj. Szemző István 20 koronát. Avar Vilmos, dr. Konyovits Dávid orsz. képviselő, Garam Kálmán 10—10 koronát. Fehér Lőrinc dr. polgármester 6 koronát. Balku Gyula 5-20 koronát. Szemző Gyula, Fehér Gyula, Scultéy Ferenc, Weidinger Frigyes, Sztrilich Zsigmond, dr. Türr Aladár, Marschan Illés, dr. Deák Béla, Szabovlyevits Dusan, Haméder Károly, Wámoscher Károly, Szalay Károly, Olivashatlatlan, Mérió Simon, Cservenka Alajos, dr. Poor Béla, Bittermann Sándor 5—5 koronát. Schweisgut Jakab dr., Cseh István, Popovits Sebő, Dodics és Opancsarev, Bartok Jenő, Heisinger Antal 4—4 koronát. Esztergomi István, Sztrilich Aladár, Patacsics Mihály, Bosnyák Ferenc, Szondy György dr., Király Mihály, Marschal Emil 3—3 koronát. Kerényi Sándor 2-40 koronát. Csávósy Lajos, Czetti Dezső, Vuits Samu, Ugyr Károly, Szabadka Károly, Bagó Géza, ifj. Scherer Jakab, Körmöczi Ernő, Krizsán István, Mayer Leona, Tuczakovics Mirosláv, Papp Juliska, Teleki András, Sotkér Mátyás, Meiling Juliska, Cernyi János, Hoffmann Irma, Metzger Ferenc, Tyepliczky István, Schlitter Miklós, Tetterling Teréz, Konyovits Antal, Vörös Istvánné, Szuppek Gyula, Szuppek Jolánka, Bartók József, Tantner Ottó, dr. Hoffmann János, dr. Kausz N. Ersch György, Mateisz Ferenc, Csányi István, Gromilovits József, Makarics István 2—2 koronát. Kneféli Juliska 1-60 koronát. Szabácsi Karolin, Szeitz Gézané 1-50—1-50 koronát. Styrum Mór 1-20 koronát. Szondy Mátyás, Lugumerszky Boskó, Trischler Anna, Kovácsévits Mátyás, Benya Márk, Pestalits György, Holtzer Márton, Engelberger Bella és Maca, Csalóköz Margitka, Vlah János, Bencze Béla, Hoos Etuska, Gffeller Mariska, ifj. Groza Sándor, Szádeczky Micike, Sobojenoits Katica, Péits Balázs, Kovács József, Kovács Ádám, Róth Ferenc, Vidákovics János, Stemmer Ádám, Szekér Gizella és Mariska, Bogosits Jánosné, Partics Károly, Gyurgyevits György, Kordélyos Ferenc, Jenőfy Vendel 1—1 koronát. N. N., N. N. 80—80 fillért. Czigics Miklós, Szabó József 60—60 fillért. Kordélyosné, Peres Iduska 50—50 fillért. Halbweisz Nándor, Vukovics István, Horváth József 40—40 fillért. Kirschner és Stefán, Sztojkov György, Benya Mihályné 20—20 fillért. A felülfizetésekért ez uton mond köszönetet a rendezőség.

Ismét időjósítás. Az időjósításokkal úgy vagyunk már, hogy nem igen hiszünk sem a tudományos elméleteken, sem a tapasztaláson alapuló próféciáknak; hanem azért mégis tudomásul vesszünk mindent, amit hivatott vagy hivatlan próféták mondanak. Most ismét előtűnt fekszik egy tudós levelei béka jóslata, mely a következőket mondja: Február 7 ike után valószínűleg a száraz jelleg fejlik ki, amit támogat a 10-iki holdtölte. Ha azonban a felhőzetet a tölte felé haladó hold nem tudná kellő mértékben elosztani, úgy 10 ike után igen erős havazás várható, tartósabb hideg jelleggel. Február havának változása napja még a 17-iki, mely a csapadékot segíti elő, támogatja ezt a 21-iki, amelyet a 22-iki mint Jupiternek együttállása a holddal, viharossá tehet, sőt erős hófúvást is hozhat, de csak röviden, mert 24-ike már erősen enyhe jellegű s egyáltalában a 24-ike változása nap erős fordulatot van hivatva tenni az időjárásban, mivel úgy a 25, mint a 26-iki enyhe jellegű változása napok, amelyekkel a 28-iki sem ellentétes hatása. A belső bolygók enyhe jellegű hatása már jelenleg is gyengült, a külső bolygók befolyása pedig nagy mértékben növekedett, úgy, hogy a január 28-iki újra az előbbi hideget állította vissza és pedig, mint tapasztaljuk, kitartólag. A bolygóknek ilyen időszakos hatása az abnormális időjárásnak egyik előidézője, ha e hatások az évszakokkal nem egyidejűek, hanem eltolódásoknak vannak kitéve, míg ha egyidejűek, akkor az abnormálisok az időjárásban nem vehetők észre. Tavaszunk beállta, az eddigi jelek szerint késéssel várható, ameddig a belső bolygók befolyásának az erősöbödése késni fog.

Közgazdaság. Borkiállítás Hajóson.

A „Délvidéki Földmivelők Gazdasági Egyesülete” e hó 2-án tartotta meg Hajóson nagyközségi vendörgyűléssel egybekötött borkiállítását, amely dacára a téli zord időjárásnak várakozáson felül sikerült.

A kiállításon 110 bortermelő 166 fehér, siller, vörös, faj- és óborokkal vett részt és pedig Hajós, Nemesnádudvar, Császártöltés, Jánoshalma és Kecel községből.

A borbirálóbizottság már előtte való nap délután Kecskeméthy Géza kecskeméti vincellériskolai igazgató, mint az illetékes szőlészeti és borászati felügyelő szakelőnklete alatt 3 csoportban működött és munkájuk eredményét vagyis a díjazást tudósításunk végén hozzuk.

A kiállítást megelőzően vándorgyűlés volt a zárda nagy disztermében, amely ez alkalomra kicsiny volt. A gyűlésen az egyesületet Blaskovits Ferenc, csanádegyházmegyei apátkanonok, az egyesület ügyvezető elnöke, Léh Ferenc szentfűlöpi kisgazda egyleti alelnök, Dold István központi és Guth Ottó kerületi egyleti titkárok képviselték. A földmivelésügyi miniszterium kiküldöttje Kecskeméthy Géza m. kir. vincellériskolai igazgató volt. Jelen voltak még Hajósról: Kleiner Adolf c. kanonok plébános, Pinz János káplán az egyesület fiókjának titkára, Wischnovszky Dezső érseki uradalmi főintéző, Gallina Frigyes takarékpénztári igazgató ny. jegyző, Barra István községi főjegyző, Fuzsenecker József bíró, Vastag Rezső, Vass Antal és Barra Kálmán tanítók: a terézalmi uradalom főintézője Jánoshalma Tilling Miklós plébános, Plank Ferenc káplán és Fekete József községi jegyző Nemesnádudvarról. Kopeczky Győző községi főjegyző, Vörös Lajos ig. tanító, Ökrész Illés községi állatorvos, Nagy Pál Sándor bíró Jánoshalma, Fék Miksa községi főjegyző, Tilling Ferenc plébános, Walter Antal községi bíró Császártöltésről, Veres M. községi jegyző és B. Horváth István szőlőnagybirtokos Kecelről, Kelle Vince községi főjegyző Rémről, dr. Fuzsenecker János és Draskovits Jenő Kalocsáról, továbbá Jánoshalma, Császártöltés, Nemesnádudvar, Kecel községből számos bortermelő gazda.

A gyűlésen Pintz János káplán, egyleti titkár szívélyes szavakban üdvözölte a megjelent vendégeket s felkérte Blaskovits apátkanonokot, egyleti elnököt a gyűlés s a kiállítás megnyitására. Elnöklő nagy vonásokban ecsetelte az egyesület célját, feladatát, visszapillantott hazánk történelmi multjára, mert ennek folytán maradt vissza hazánkban a mezőgazdaság s így nekünk

fokozott erővel kell a mulasztásokat pótolnunk. Reflektálva Pintz káplán fiókegyleti titkár szavaira, nagyon örvendetes — mondja a szónok — hogy a fiókegylet alig 1 éves fennállásával már is elhagyta gyermekszobáját, kilép a nyilvánosság elé s a mai borkiállításával vizsgát tesz arról, hogy a mai korral tud és akar haladni. Beszédjében felhívja a gazdák figyelmét arra, hogyha a gazdák szervezkedése valaha fontos volt, úgy most itt az ideje, mert minden oldalról szorítanak bennünket gazdákat s csak akkor vihetjük igazságos ügyünket diadalra, ha a hitünkben lerakott alapigazságot szemelőtt tartjuk, testvériesen, önzetlenül összefogunk, más osztályok ellen nem izgatunk, hanem csak a magunk javát törekszünk előmozdítani, mert ezáltal, ha erős a kisgazdaosztály, úgy erős a nemzetgazdaság és erősödik a haza. Elnöklő még egynéhány szóban a bortermelés és annak mikénti egységes értékesítésével foglalkozott, mire a kiállítást megnyitottak nyilvánította. Léh Ferenc szentfűlöpi kisgazda, egyleti alelnök ezeketán egynéhány lelkes szavakban a gazdátársait a békés és törvényes szervezkedésre hívja fel, mire elnöklő a gyűlést bezárta.

A gyűlés után a borkiállítás, mely a zárda óvodatermében volt, megtekintése következett s délben a Kosztolányi-féle vendéglő helyiségeiben egy 130 terítékű bankett fejezte be az ünnepélyt.

A díjazás eredménye a következő:

I. csoport. Fehér borok: I. díj Zámbo Ignác Jánoshalma és Beck Mátyás Hajós. II. díj B. Herczeg István Kecel, Angeli György és Homann János Császártöltés, Mendler József Sebő fia Hajós. III. díj Bakos János Hajós, Melcher János, Kirschner Károly, Richter Péter Nemesnádudvar, Mendler István idb. Hajós és Walter József Császártöltés.

II. csoport. Siller borok. II. díj özv. Friedl Antalné, Bakos János és Hepp Ginál András Hajós. III. díj Rockenstein János és Szauter János Hajós, Szeigl Mátyás, Tittl Gáspár, Entschberger Ferenc, Melcher István és Baumgartner Simon Nemesnádudvarról.

III. csoport. Fajborok. I. díj Kalocsai érseki uradalom Hajós, Terézalmi uradalom Jánoshalma, Krakauer Vilmos Jánoshalma, Kovács István, Szeigli Gyula, Faddi István Jánoshalma, Melcher József Nemesnádudvar. III. díj Walter Antal Alajos fia Császártöltés, Faddi Ferenc, ifj. Kazinczy Ferenc, Nagy Pál Sándor bíró, dr. Holländer Adolf, Ágócs András Jánoshalma, Várossi Ádám Császártöltésről, idb. Metzinger András Nemesnádudvar és özv. Kapitány Lajosné Hajós.

IV. csoport. Vörös borok. II. díj Walter Antal Alajos fia Császártöltés, Richter Péter Nemesnádudvar. III. díj Melcher István, Entschberger Gáspár és id. Metzinger András Nemesnádudvar.

V. csoport. Óborok. I. díj Barra István jegyző Hajós, Terézalmi uradalom Jánoshalma. II. díj Terézalmi uradalom Jánoshalma, Krakauer Vilmos Jánoshalma és B. Herczeg István Kecelről.

IRODALOM.

SCHÖN ADOLF könyv-, papir- és zeneműkereskedésében Zombor (telefon 161.) kapható az e héten megjelent könyvujdonságokat:

Világkönyvtár: Swift: Guliver utazásai 1-90 K
Szinház és kabaré könyvtár: Gábor Jenő: Tarka kabaré —50 „
Munkáskönyvtár II. A szociális forradalom után —40 „
Ady Endre: Kilátott engem 4— „
Heltai Jenő; Fűzfásip 3— „
Századok Legendái: A rokokó század 6— „
Dr. Szabó József: Gyakorlati fogászat 16— „
Herczeg Ferenc: Az ezredes 2-50 „
Hegedűs Gyula: Komédia 3— „
Simonyi: A helyes magyarság szótára 1-50 „
Simonyi: A helyes magyarság a magyaros stílus kézikönyve 3— „
Diszitő művészet 2. szám 2— „
Athenum könyvtár: Gusztó főhadnagy 1-90 „
Modern könyvtár: Karinthi Frigyes: Grimasz, satírák és humoreszkek —80 „
Strindberg: A Jarl —40 „
Erasimus: A balgaság dicsérete 1— „

HIRDETÉSEK.

MODERN NYELVISKOLA.

Báró J. de Roënn de Mathés urnó, az apatini, zombori „Berlitz Methode“ iskola igazgatójának vezetésével **francia és angol tanfolyam nyílik meg** hetenként háromszor: **hétfőn, szerdán és pénteken este 7—8 és 8—9 óra közötti tanítással.** Beiratkozni lehet a mai naptól fogva. Bővebb felvilágosítást ad az igazgatónő hétfőn, szerdán és pénteken. „Berlitz Methode“ Iskola, Széchenyi István-körút 23. 30-3 1

FEBRUÁR 1.

Megjelenik az Első Magyar Részvénytársaság barna tavaszi sörkülönlegessége a **TAVASZI RÉSZVÉNYSER**

(A LA SALVATOR)

űditőleg hat a szervezetre, étvágyat javít, gyomor és idegbajosoknak nélkülözhetlen.

Kapható:

VIG ÉS KATONA

serfőraktárában, Erzsébet-körút 19. Telef. 28.

Továbbá **BLAZSANIK GYÖRGY** sörcaféjében, ahol február hó 1-től mindennap, amíg a készlet tart, friss csapolású tavaszi részvénytársaság kapható! 26-*—4

Kollarit

bőrlemez 233-30-9

kaucsukcompositioval bevont SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ a jelenkor legjobb tetőlemeze.

Kapható:
Vukicsevics S. és Társa
vaskereskedőknél Zombor.

Röfös- HIRDETMÉNY.

és divatáruüzletemet átruháztam és azzal felhagyok.

1914. évi március hó 25-ig azonban a

raktáron levő áruimat

még

magam fogom árusítani.

A vevőközönség pártfogását kéri

Kovacsits Radivoj,

Zombor, Szentgyörgy-tér sarkán, a városházával

szemben levő bolti helyiségemben. 27-8-2

LUXUS SÜTŐDE.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy kenyérgyáramat finom

FÉHÉR SÜTŐDÉRE

rendeztem be, hol a legnagyobb igényeknek megfelelő finom teavajjal készített kávé és luxus süteményt készítek. Mivel kizárólag a hasznot mellőzve, csupán a forgalmat óhajtom, alkalmat nyujtok a t. vevőközönségnek tiszta izletes süteményt élvezni. ::

A nálam készülő sütemények a következők:

Tejes zsemlye, tejes kifli, vajjas zsemlye, császár zsemlye, sóskifli, luxus kifli, továbbá megrendelhető: Tejes kenyér, gyermek kétszersült, karlsbadi kétszersült, mandulás, pozsonyi diós és mákospatkó, teasütemények, zsúr és sandwich vekni, graham kenyér, lakodalmi, keresztelő és alkalmi kalácsok 5—20 kgig legjobb és legszebb kivitelben. Megrendeléseket telefonice is lehet eszközölni. A n. é. közönség további szives pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

Telefon sz. 104.
29-2-2

GLÜCK SAMU,

első zombori kenyérgyár tulajdonosa.

Megvételre kerestetik

egy jókarban levő

Wertheim kassza.

Gim a kiadóhivatalban. 28-3-3

